09/11/2021

Успех за младите български богослови

На своята последна сесия Националният фонд за научни изследвания класира на първо място проект на постдокторанти, докторанти и млади учени от Богословския факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Този успех трябва да бъде отбелязан, понеже проекти в тази област трудно успяват във фонда. Отделни учени от Богословския факултет получават неговата подкрепа заради своите интердисциплинарни интереси и покрай други специалности. Веднъж факултетът дори стана базова организация на един такъв интердисциплинарен проект, който обаче не беше разработен в него и богословието имаше ограничено място. Сега за първи път имаме успех именно на богословската специалност.

Темата на проекта е „Конфесионалната идентичност на иконообраза в условията на религиозна секуларизация“. Терминът религиозна секуларизация е нов, но получаващ все по-голяма популярност в православното богословие. Той изразява една тревожна тенденция към секуларна абстрактност в религиозното съзнание. Срещу тази тенденция проектът ще разкрие значението на християнското образно мислене като основа за духовно обединение. Не само визуалните свещени изображения, но и всички литургични действия и свещенодействия на присъстващите в храма са иконообраз. Абстрактното възприемане на идеята за духовно усъвършенстване обаче ни кара да клоним към преимуществено рационалното и моралистично тълкуване на религиозния живот, като неглижираме съзерцателното образно мислене, именно виждането не просто на изображението на определен божествен персонаж, а на един цялостен образ на Божията любов, проявена в множество форми. С други думи: съзнателно или не, ние възприемаме божествената истина като наша

личностна изява и живеем в условностите на тази религиозна секуларизация.

При внимателен прочит на свещените християнски текстове и техните тълкувания виждаме, че образността дава непосредствена възможност за спонтанно провиждане в сърцевината на божествената истина, за възприемането на света като Божие творение и основа за духовното междуличностно общуване. Християнската мисъл поражда една особена образна представа, която намира израз както в изображенията в храмовете, така и в цялостното богослужение. Това определя многостранния профил на изследванията на иконообраза. Целта на проекта е да се проучат художествените модели и богослужебните действия при съотнасяне към християнските текстове с философско и догматическо съдържание. Като резултат от проучването се очаква да бъде създадена нов тип визуална база данни към съществуващата вече изградена база на университетския Център за изучаване на патристичното и византийско духовно наследство, която ще бъде на свободен достъп.

Ръководител на проекта е гл. ас. д-р Стоян Малинов. В него участват още двама постдокторанти и един докторант от Богословски факултет. С интерес ще следим работата на младите богослови.

dveri.bg